

Dosarul nr. 2ra-511/22 (2-18005975-01-2ra-11042022)

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central, Judecător – D. Cherdivară
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat, Judecători – L. Caraianu, A. Mironov, S. Gubenco

Î N C H E I E R E

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Hrițcu Alexandru, Hrițcu Liubovi și Hrițcu Veronica, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mogîldea Nicolae către notarul Untură Alexandru, Hrițcu Liubovi, Hrițcu Veronica, Hrițcu Alexandru, intervenient accesoriu Mogîldea Vasile, cu privire la declararea nulității absolute a certificatului de moștenitor legal, a contractului de donație, a contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Hrițcu Alexandru, Hrițcu Liubovi și Hrițcu Veronica, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav, fiind menținută hotărârea din 22 decembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 11 ianuarie 2018, Mogîldea Nicolae s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către notarul Untură Alexandru, intervenient accesoriu Mogîldea Vasile, cu privire la declararea nulității absolute a certificatului de moștenitor legal.

La 07 februarie 2018, Mogîldea Nicolae a înaintat o acțiune către Hrițcu Liubovi, Hrițcu Veronica și Hrițcu Alexandru, intervenient accesoriu notarul Untură Alexandru, cu privire la constatarea și anularea actelor juridice.

Prin încheierea din 25 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cererile enunțate supra au fost conexate.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, în timpul căsătoriei lui Mogîldea Ștefan cu Mogîldea Ioana, locuitori ai or. Cimișlia, str. XXXXXXXX, nr. 12, s-au născut copiii Mogîldea Vasile, a.n. 26.12.1966, și Mogîldea Nicolae, a.n. 21.12.1971.

La 31 august 2005, Mogîldea Ștefan a decedat, decesul fiind trecut în Registrul

de stare civilă la 01 septembrie 2005 sub nr. 135.

După decesul tatălui, Mogîldea Ștefan, moștenitori cu drept de cotă egală de clasa I au rămas descendenții - fiii Mogîldea Vasile și Mogîldea Nicolae, precum și soția supraviețuitoare, Mogîldea Ioana. Soția supraviețuitoare, Mogîldea Ioana, și fiul, Mogîldea Nicolae, au continuat să locuiască în casa din str. XXXXXXXX, nr. 12, or. Cimișlia, acceptând succesiunea prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral, administrarea și folosirea bunurilor succesoriale, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului, plata impozitelor, fapte care demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea, aceste declarații fiind confirmate prin bonurile de plată a serviciilor comunale (apa) inclusiv pe luna august 2016, a energiei electrice, a telefonului. Facturile fiscale sunt pe numele defunctului Mogîldea Stepan.

La 04 aprilie 2017, a decedat mama reclamantului, Mogîldea Ioana, decesul fiind trecut în Registrul de stare civilă la 08 aprilie 2017 sub nr. 45.

După decesul mamei Mogîldea Ioana, fiul Mogîldea Nicolae a continuat să locuiască în casa părintească din str. XXXXXXXX, nr. 12, or. Cimișlia, a intrat în posesia bunurilor imobile - casa de locuit, accesorii și terenul aferent casei după decesul mamei.

În luna septembrie 2017, Mogîldea Nicolae a hotărât să depună la notar declarația de acceptare a succesiunii. La 22 septembrie 2017, Mogîldea Nicolae a primit adeverința Primăriei Cimișlia nr. 269, prin care APL a confirmat faptul intrării în posesia bunurilor imobile - casa de locuit, accesorii și terenul aferent casei după decesul mamei, Mogîldea Ioana, decedată la 04 aprilie 2017, cu ultimul domiciliu în str. Perciun, nr. 12. Totodată, reclamantul a decis să-și perfecteze buletinul de identitate, expirat în luna decembrie 2016.

Astfel, la începutul lunii octombrie 2017, Mogîldea Nicolae s-a adresat la SEDP Cimișlia întru perfectarea buletinului de identitate. Angajații SEDP Cimișlia i-au comunicat că este radiat de la evidență din str. XXXXXXXX, nr. 12, or. Cimișlia.

La 16 octombrie 2017, Mogîldea Nicolae s-a adresat cu plângere la Procuratura r-lui Cimișlia pentru investigarea cazului.

La 20 noiembrie 2017, Procuratura r-lui Cimișlia a informat petiționarul despre faptul că: la 11 mai 2016, Mogîldea Ioana a primit certificatul de moștenitor legal nr. 2262; la 10 decembrie 2016, Mogîldea Ioana a donat bunurile imobile din str. Anatolie Perciun, nr. 12, or. Cimișlia, nr. cadastral XXXXXXXX, nr. XXXXXXXX.01, nr. XXXXXXXX.02, prin contract de donație, lui Hrițcu Liubovi; la 11 ianuarie 2017, Hrițcu Liubovi a vândut bunurile imobile de pe str. XXXXXXXX, 12, or. Cimișlia, prin contract de vânzare-cumpărare, lui Hrițcu Alexandru.

Potrivit reclamantului, la deschiderea procedurii succesoriale în luna mai 2006, Mogîldea Ioana a tăinuit: faptul deschiderii succesiunii de la moștenitorii cu drept de cotă egală de clasa I, descendenții Mogîldea Vasile și Mogîldea Nicolae; n-a comunicat notarului cercul de persoane care au dreptul la succesiune, ignorând răspunderea ce îi revine pentru tănuirea faptului existenței altor moștenitori.

Respectiv, notarul privat Alexandru Untură, la eliberarea certificatului de moștenitor legal nr. 2262 la 11 mai 2006 lui Mogîldea Ioana, după decesul soțului Mogîldea Ștefan, decedat la 31 august 2005, a eliberat certificatul de moștenitor cu încălcarea termenului stabilit la art.1517 din Codul civil; n-a stabilit cercul de persoane care au dreptul la succesiune și la rezerva succesorală; n-a prevenit

moștenitorul despre răspunderea ce îi revine pentru tănuirea faptului existenței altor moștenitori.

Suplimentar, reclamantul a invocat că, în anul 2016, Hrițcu Liubovi, profitând de influența pe care o avea asupra bătrânei Mogîldea Ioana, în vârstă de 88 ani, folosind starea de neputință a bătrânei, ce a provocat decesul la 04 aprilie 2017, ignorând normele creștine, cunoscând, că în casa din str. XXXXXXXX, nr. 12, în afară de Mogîldea Ioana mai locuia și fiul ei, Mogîldea Nicolae, care nu are alt adăpost, contrar ordinii publice și bunelor moravuri, a influențat-o pe Mogîldea Ioana să-i doneze patrimoniul din str. XXXXXXXX, nr.12, or. Cimișlia, compus din: teren pentru construcție cu suprafața de 0,1588 ha, nr. cadastral XXXXXXXX; casa de locuit cu suprafața de 68,8 m.p., nr. cadastral XXXXXXXX.01; construcție accesorie cu suprafața de 46,1 m.p., nr. cadastral XXXXXXXX.02.

Astfel, la 10 decembrie 2016, Mogîldea Ioana, în calitate de donator, și Hrițcu Liubovi, în calitate de donator, au semnat contractul de donație nr. 4795, autentificat de notarul Alexandru Untură, asupra patrimoniului din str. XXXXXXXX, nr. 12, or. Cimișlia.

Potrivit reclamantului, consimțământul donatoarei, Mogîldea Ioana, la întocmirea actului juridic a fost viciat, deoarece a provenit de la o persoană fără discernământ care nu putea exprima intenția de a produce efecte juridice. Contractul de donație nr. 4795 din 10 decembrie 2016, nu este realizat, deoarece patrimoniul din str. XXXXXXXX, nr. 12, or. Cimișlia, se află în folosința și dispoziția reclamantului Mogîldea Nicolae. Totodată, contractul de donație menționat a fost încheiat contrar ordinii publice și bunelor moravuri. Astfel, pentru a ascunde fapta, peste o lună, la 11 ianuarie 2017, Hrițcu Liubovi a vândut bunurile imobile din str. XXXXXXXX, nr. 12, or. Cimișlia, lui Hrițcu Veronica și Hrițcu Alexandru.

Reieșind din cele menționate, reclamantul a solicitat declararea nulității absolute a certificatului de moștenitor legal nr. 2262 din 11 mai 2006, eliberat de notarul privat Untură Alexandru pe numele lui Mogîldea Ioana, ca succesori legali ai patrimoniului defunctului Mogîldea Ștefan, decedat la 31 august 2005, cu ultimul domiciliu în or. Cimișlia, str. XXXXXXXX, nr.12, ca act juridic ce contravine normelor imperative; declararea nulității contractului de donație nr. 4795 din 10 decembrie 2016, încheiat între donatorul Mogîldea Ioana și donatarul Hrițcu Liubovi, asupra patrimoniului din str. XXXXXXXX, 12, or. Cimișlia, compus din: teren pentru construcții cu suprafața de 0,1588 ha, nr. cadastral XXXXXXXX, casa de locuit cu suprafața de 68,8 m.p., nr. cadastral XXXXXXXX.01, construcție accesorie cu suprafața de 46,1 m.p., nr. cadastral XXXXXXXX.02, autentificat de notarul Alexandru Untură; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 131 din 11 ianuarie 2017, încheiat între vânzătorul Hrițcu Liubovi și cumpărătorii Hrițcu Veronica, Hrițcu Alexandru asupra patrimoniului din str. XXXXXXXX, 12, or. Cimișlia compus din: teren pentru construcții cu suprafața de 0,1588 ha, nr. cadastral XXXXXXXX, casa de locuit cu suprafața de 68,8 m.p., nr. cadastral XXXXXXXX.01, construcție accesorie cu suprafața de 46,1 m.p., nr. cadastral XXXXXXXX.02, autentificat de notarul Alexandru Untură.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată.

S-a declarat nul certificatul de moștenitor legal nr. 2262 din 11 mai 2006, emis de către notarul privat Alexandru Untură pe numele Ioanei Mogîldea ca succesori legali

al patrimoniului defunctului Mogîldea Ștefan și anume: casa de locuit care se află în or. Cimișlia, str. XXXXXXXX, nr.12, cu nr. cadastral XXXXXXXX, cu suprafața totală de 46,1 m² cu anexele: bucătăria de vară, două garduri, poartă și lotul de pământ, pe lângă construcția locativă, cu suprafața de 0,1588 ha.

S-a declarat nul contractul de donație nr. 4795 din 10 decembrie 2016, autentificat de către notarul public Alexandru Untură, prin care Mogîldea Ioana a donat pârâtei Liubovi Hrițcu casa de locuit care se află în or. Cimișlia, str. XXXXXXXX, nr. 12, cu nr. cadastral XXXXXXXX01, cu suprafața totală de 68,8 m², construcția accesorie 46,1 m² cu nr. cadastral XXXXXXXX02 și lotul de pământ pe lângă construcția locativă, cu suprafața de 0,1588 ha cu nr. cadastral XXXXXXXX.

S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 131 din 11 ianuarie 2017, autentificat de către notarul public Alexandru Untură, prin care Hrițcu Liubovi i-a vândut lui Hrițcu Alexandru casa de locuit care se află în or. Cimișlia, str. XXXXXXXX, nr.12, cu nr. cadastral XXXXXXXX01, cu suprafața totală de 68,8 m², construcția accesorie 46,1 m² cu nr. cadastral XXXXXXXX02 și lotul de pământ pe lângă construcția locativă, cu suprafața de 0,1588 ha cu nr. cadastral XXXXXXXX.

S-au încasat de la notarul Untura Alexandru în beneficiul lui Mogîldea Nicolae cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului în suma de 600 (șase sute) de lei.

S-au încasat de la Hrițcu Liubovi și Hrițcu Alexandru, în mod solidar, în beneficiul lui Mogîldea Nicolae cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului în suma de 9725 (nouă mii șapte sute două zeci și cinci), 36 de lei.

Prin decizia din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Hrițcu Alexandru, Hrițcu Liubovi și Hrițcu Veronica, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav, fiind menținută hotărârea din 22 decembrie 2020 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că certificatul de moștenitor legal nr. 2262 din 11 mai 2006, emis de către notarul privat Alexandru Untură pe numele Ioanei Mogîldea ca succesori legal al patrimoniului defunctului Mogîldea Ștefan, a fost eliberat cu încălcarea procedurii și a legislației în vigoare, notarul omițând să stabilească cercul de personae care au avut dreptul la succesiune și la rezerva succesorală.

Subsecvent, instanța de apel a stabilit că Mogîldea Ioana a donat bunurile imobile contrar ordinii publice și bunelor moravuri, motiv din care urmează a fi declarat nul contractul de donație nr. 4795 din 10 decembrie 2016, încheiat între Mogîldea Ioana și Hrițcu Liubovi și contractul de vânzare-cumpărare nr. 131 din 11 ianuarie 2017, încheiat între Hrițcu Liubovi și Hrițcu Alexandru.

La 04 martie 2022, Hrițcu Alexandru, Hrițcu Liubovi și Hrițcu Veronica, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav, au depus un recurs asupra deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar au invocat argumente similare celor din cererea de apel.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale,

dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost expediată participanților la proces la 03 ianuarie 2022 (f.d. 224, vol. I), fiind recepționată de către recurenți la 06 ianuarie 2022 (f.d., 227, 229, 230, 231, vol. I). Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Hrițcu Alexandru, Hrițcu Liubovi și Hrițcu Veronica, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav, înregistrat la 04 martie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Hrițcu Alexandru, Hrițcu Liubovi și Hrițcu Veronica, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav, urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de

legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Hrițcu Alexandru, Hrițcu Liubovi și Hrițcu Veronica, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Hrițcu Alexandru, Hrițcu Liubovi și Hrițcu Veronica, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas